

RYNEK RZEPAKU

ZBIORY I SKUP RZEPAKU

Polska, po Niemczech i Francji, zaliczana jest do grona największych producentów rzepaku w UE-27, średnio z 18% udziałem w unijnej produkcji w latach 2020-2022.

Pod koniec lipca br. GUS ocenił, że w Polsce **powierzchnia uprawy rzepaku w 2022 r.**, w porównaniu z 2021 r., zwiększyła się o około 8% i wyniosła **1,1 mln ha. Zbiory rzepaku i rzepiku** wstępnie oszacowano na poziomie **3,6 mln ton**, o około 12% wyższym niż w 2021 r.¹

Na początku sezonu 2022/2023 podaż rzepaku do skupu kształtowała się na poziomie niższym niż w porównywalnym okresie sezonu 2021/2022. Według danych GUS **w lipcu 2022 r. skup rzepaku** był o 19% mniejszy niż przed rokiem i wyniósł **353 tys. ton**.

TENDENCJE CENOWE

Ceny w portach europejskich (cif Hamburg)

Od początku sezonu 2021/2022 ceny rzepaku na rynku międzynarodowym wykazywały dynamiczny wzrost spowodowany napiętą sytuacją podaży-popytu na rynku globalnym i UE oraz drożącymi surowcami energetycznymi. Od maja 2022 r. ceny rzepaku notowały spadek. W czerwcu 2022 r. według USDA (za Oil World) przeciętna cena rzepaku (cif Hamburg) ukształtowała się na poziomie 785 USD/t, o 21% niższym niż miesiąc wcześniej, ale o 22% wyższym niż przed rokiem. W lipcu 2022 r. (według szacunków USDA) cena rzepaku wyniosła 678 USD/t i była o 14% niższa niż przed miesiącem, ale o 9% wyższa niż w lipcu 2021 r.

Ceny kontraktów na giełdzie MATIF w Paryżu

Od końca kwietnia 2022 r. na giełdzie MATIF w Paryżu (za Rolpetrol) średnie ceny rzepaku w kontraktach terminowych, pomimo tygodniowych wahań, wykazywały tendencję spadkową. Presję na ceny wywierają prognozy dobrych zbiorów rzepaku na świecie.

W notowaniu z **18 sierpnia 2022 r.** na giełdzie MATIF w Paryżu **cena rzepaku** wyniosła **604 EUR/t**

Towar	Cena bez VAT	Zmiana tygodniowa
W zbycie wg ZSRIR		8-14.08.2022 r.
nasiona rzepaku [zł/t]	3 187	↓
olej rzepakowy rafinowany [zł/t]	6 777	↓
W skupie wg GUS – lipiec 2022 r.		Zmiana roczna
rzepak [zł/t]	3 056	↑

i była o 8,5% niższa niż w poprzednim notowaniu i o 3% niższa niż przed miesiącem. W porównaniu z notowaniami sprzed roku rzepak był o 7% droższy.

Krajowe ceny skupu rzepaku według GUS

Silne powiązanie rynku krajowego z międzynarodowym, w tym szczególnie z rynkiem europejskim, w dużym stopniu wpływa na ceny skupu rzepaku w Polsce. **W lipcu 2022 r.** krajowym producentom za **rzepak** w skupie średnio płacono **3 056 zł/t**, o 39% więcej niż przed rokiem. Ceny skupu rzepaku wykazywały znaczne różnicowanie regionalne. Najniższe ceny uzyskiwali producenci z województwa podkarpackiego – 2 877 zł/t i lubelskiego – 2 931 zł/t (odpowiednio o 6% i 4% mniej niż średnio w kraju). Najwięcej za rzepak płacono w województwie pomorskim – 3 255 zł/t i śląskim – 3 227 zł/t (odpowiednio o 7% i 6% więcej niż średnio w kraju).

Krajowe ceny zakupu rzepaku

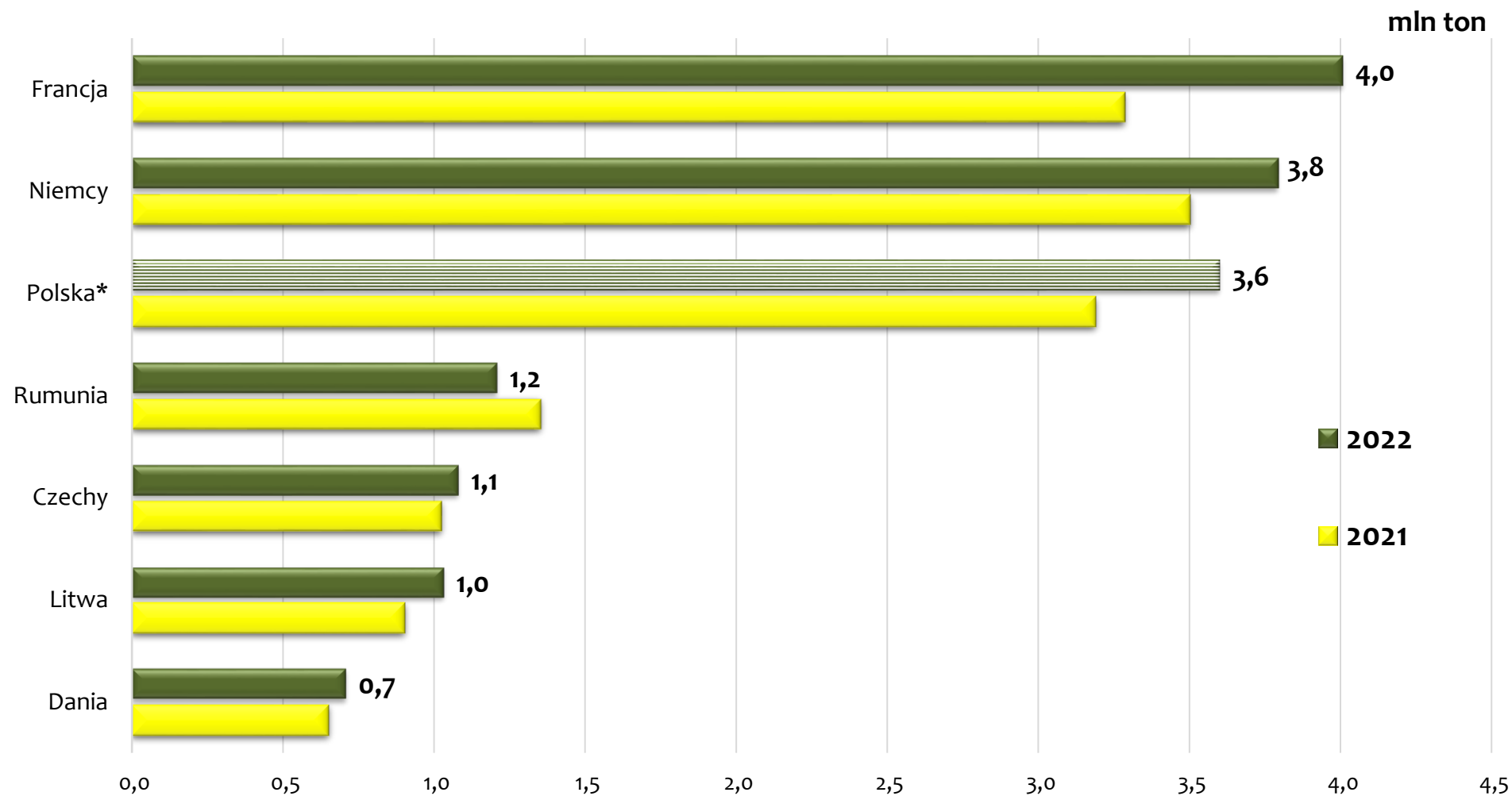
Od początku czerwca 2022 r. ceny zakupu rzepaku na rynku krajowym wykazywały tendencję spadkową, co było odzwierciedleniem sytuacji na rynku międzynarodowym charakteryzującym się niskimi cenami rzepaku w kontraktach terminowych.

W zakładach tłuszczowych objętych monitoringiem ZSRIR MRiRW w dniach 8-14.08.2022 r. krajowa cena zakupu **rzepaku**² ukształtowała się na poziomie **3 187 zł/t**, nieznacznie (o 0,3%) niższym niż w poprzednim tygodniu i o 8% niższym niż miesiąc wcześniej. W porównaniu z notowaniami sprzed roku rzepak był o 50% droższy.

¹ Wstępny szacunek głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych w 2021 r., Informacje Sygnalne GUS, publikacja z 29 lipca 2022 r.

² Cena wyliczona jako średnia cena rzepaku o wilgotności do 9% zakupionego w ramach zawartych kontraktów i poza nimi.

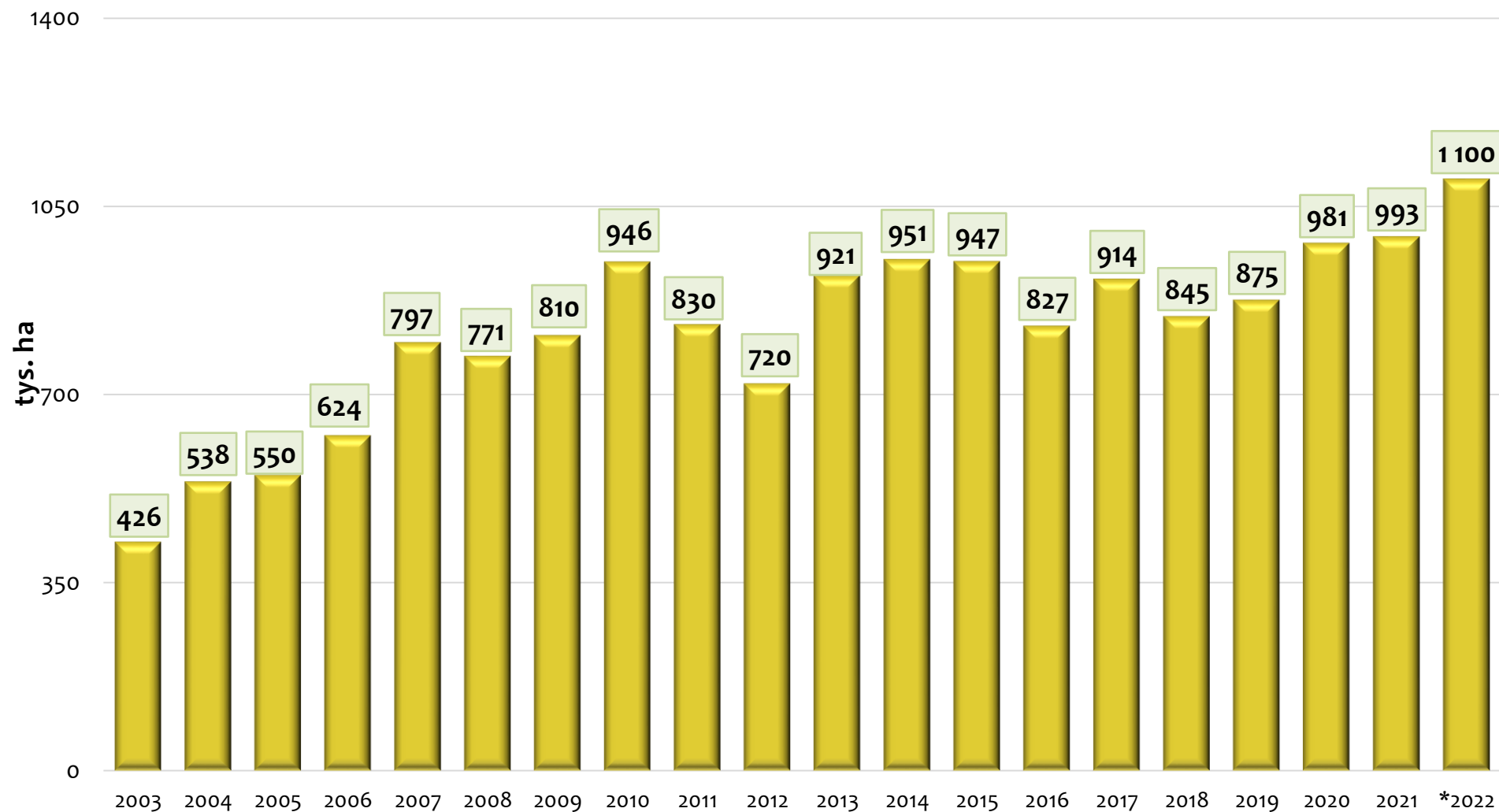
Najwięksi unijni producenci rzepaku w latach 2021–2022

Zbiory w Polsce w 2022 r. – szacunek GUS.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS i KE (data odczytu: 22.08.2022 r.).

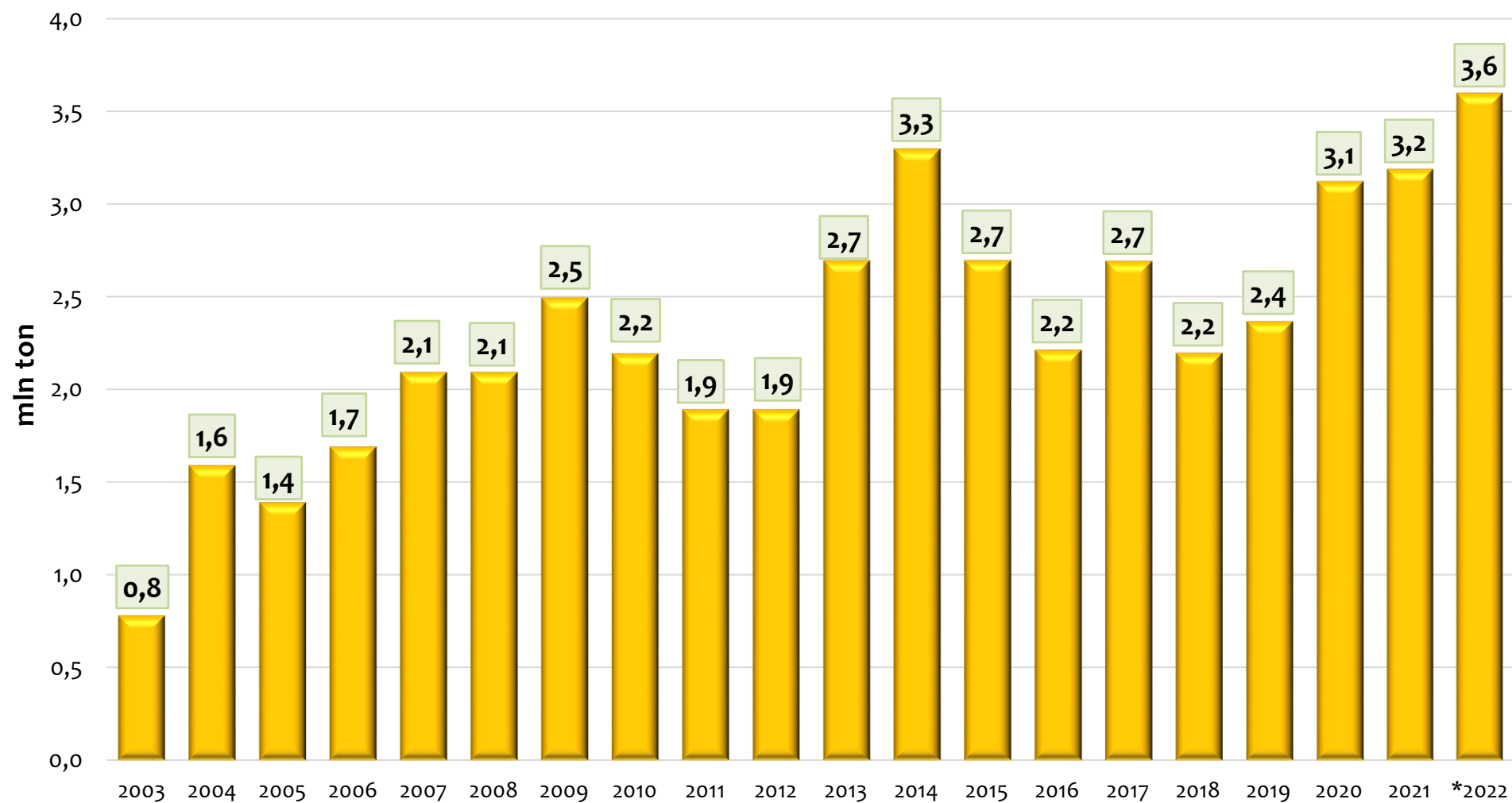
Powierzchnia uprawy rzepaku w Polsce

*szacunek GUS

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Zbiory rzepaku w Polsce

*szacunek GUS

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Powierzchnia, plony i zbiory rzepaku w Polsce

Wyszczególnienie	Powierzchnia (tys. ha)	Plony (dt/ha)	Zbiory (mln ton)
2000	437	22	1,0
2001	443	24	1,1
2002	439	22	1,0
2003	426	19	0,8
2004	538	30	1,6
2005	550	26	1,4
2006	624	27	1,7
2007	797	27	2,1
2008	771	27	2,1
2009	810	31	2,5
2010	946	24	2,2
2011	830	22	1,9
2012	720	26	1,9
2013	921	29	2,7
2014	951	34	3,3
2015	947	29	2,7
2016	827	27	2,2
2017	914	30	2,7
2018	845	26	2,2
2019	875	27	2,4
2020	981	32	3,1
2021	993	32	3,2
2022*	1 100	-	3,6

* szacunek GUS

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Skup i ceny skupu rzepaku w Polsce

Okres		Skup rzepaku			Cena skupu rzepaku (bez VAT)		
		tys. ton	zmiana wielkości skupu w %		zł/t	zmiana ceny skupu w %	
			miesięczna	roczna		miesięczna	roczna
Skup sprawozdawczy 2018		1582,8	x	-8,5	1553,1	x	-1,5
Skup sprawozdawczy 2019		1656,7	x	4,7	1558,1	x	0,3
2020 Skup meldunkowy	VII	606,1	x	-7,2	1613,2	x	6,1
	VIII	387,3	-36,1	64,6	1592,7	-1,3	3,5
	IX	122,2	-68,5	13,6	1629,5	2,3	2,4
	X	70,5	-42,3	3,4	1687,3	3,5	4,0
	XI	64,2	-8,9	28,8	1739,5	3,1	5,8
	XII	50,7	-21,1	13,7	1763,8	1,4	8,5
Skup sprawozdawczy 2020		1886,8	x	13,9	1639,0	x	5,2
2021 Skup meldunkowy	VII	434,2	x	-28,4	2204,1	x	36,6
	VIII	393,4	-9,4	1,6	2162,5	-1,9	35,8
	IX	102,9	-73,8	-15,8	2404,9	11,2	47,6
	X	69,9	-32,1	-0,8	2825,0	17,5	67,4
	XI	48,9	-30,0	-23,8	3075,0	8,8	76,8
	XII	46,5	-4,9	-8,2	3255,1	5,9	84,6
Skup sprawozdawczy 2021		1508,5	x	-20,1	2303,1	x	40,5
2022	VII	352,8	x	-18,8	3055,5	x	38,6

Skup meldunkowy - raportowany za okresy miesięczne, realizowany przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej.

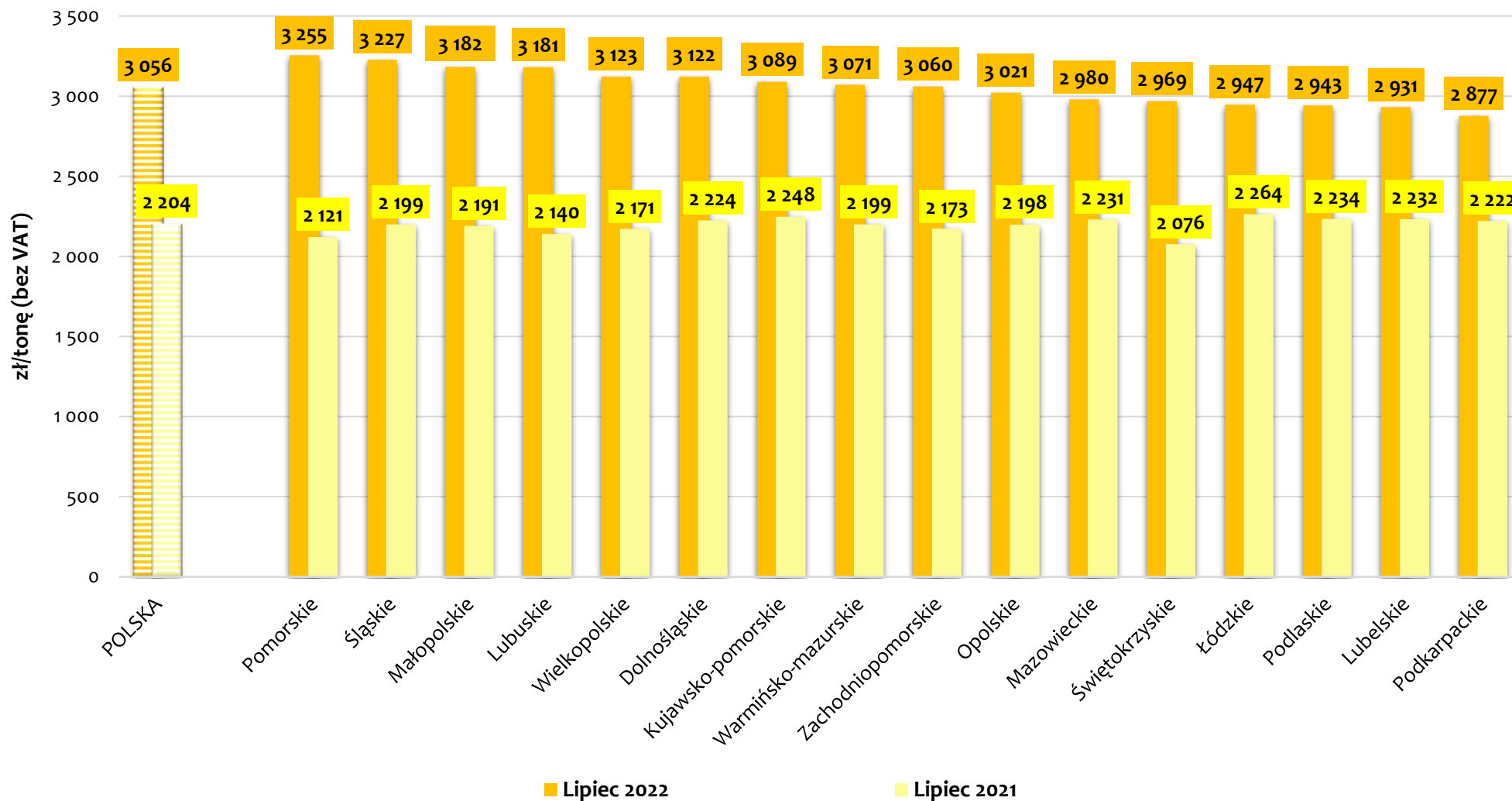
Skup sprawozdawczy - raportowany za okresy półroczne z uwzględnieniem korekt wynikających ze sprawozdawczości obejmującej również skup realizowany przez osoby fizyczne prowadzące skup o wartości przekraczającej w okresie półrocznym 10 tys. zł.

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Średnie ceny netto zakupu rzepaku (wg ZSRIR MRiRW)

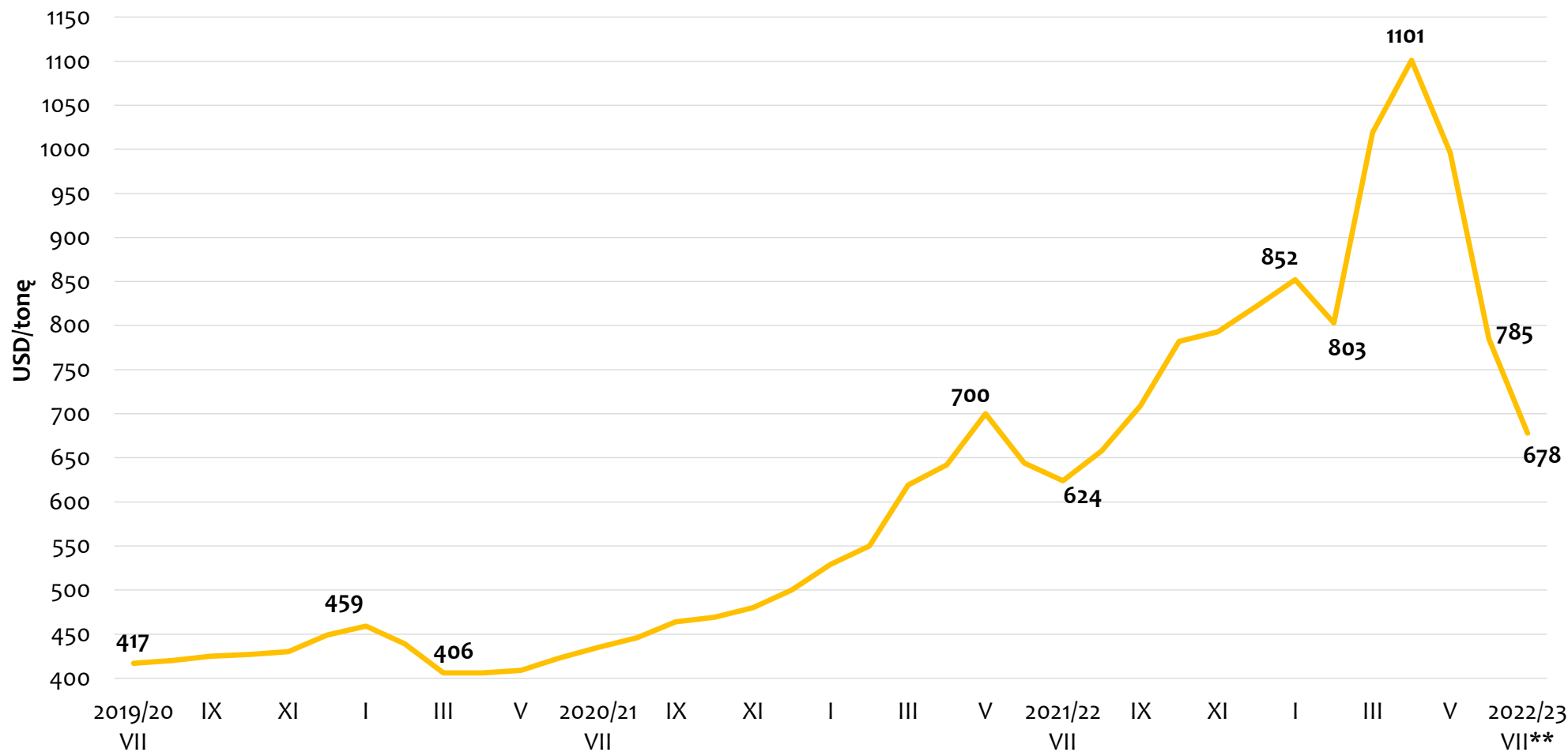

Regionalne zróżnicowanie cen skupu rzepaku w Polsce

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych GUS.

Cena rzepaku w portach europejskich (cif Hamburg)*

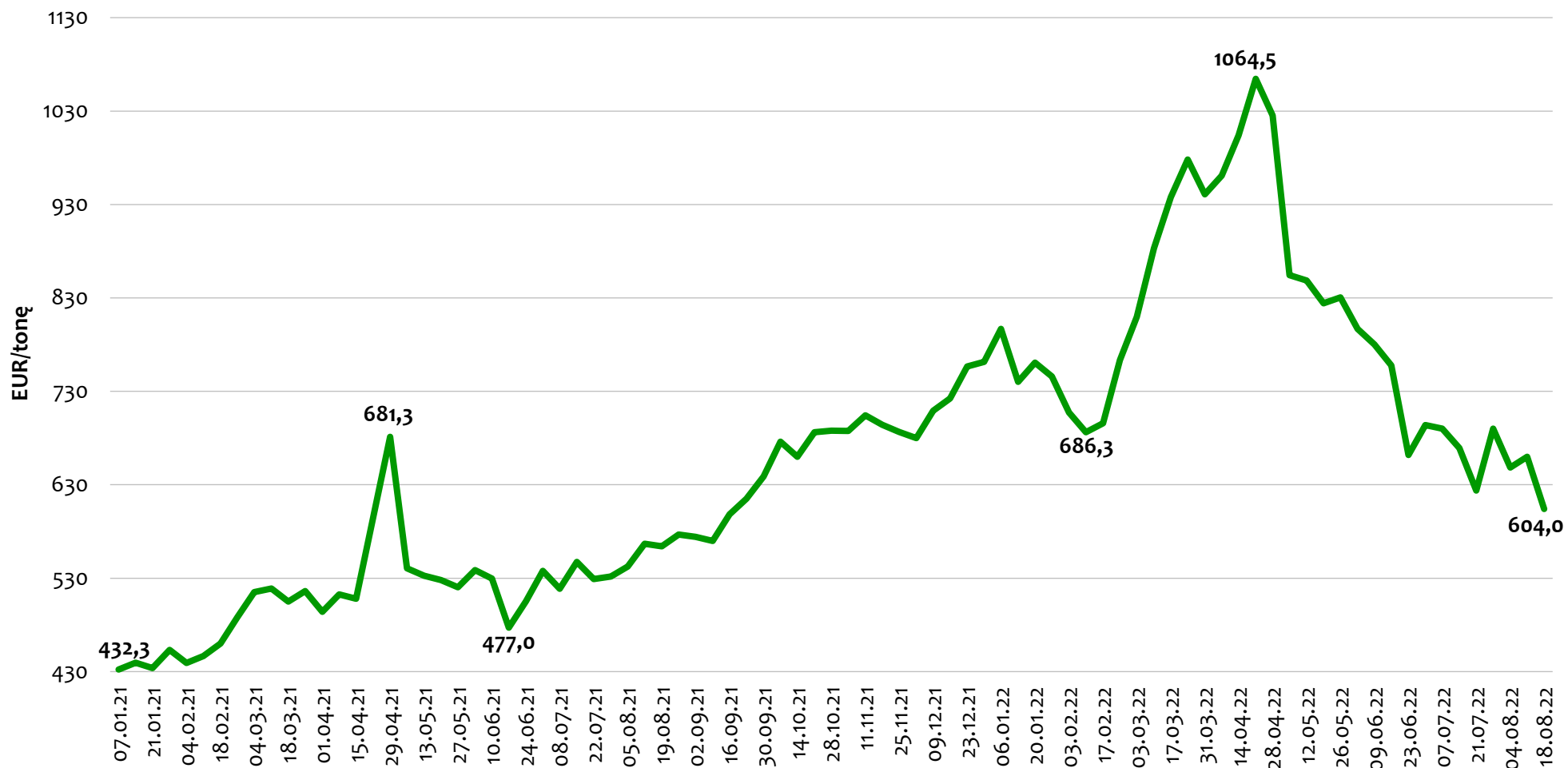

* Europa, "oo", cif Hamburg

** szacunek

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych USDA (za Oil World).

Notowania cen rzepaku w kontraktach terminowych na giełdzie MATIF

Źródło: opracowanie Biura Analiz i Strategii KOWR na podstawie danych Rolpetrol.

Średnie ceny netto zakupu oleju rzepakowego rafinowanego (wg ZSRIR MRiRW)

